

Vergaderjaar 2025-2026

36 800 XXIII Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van
Klimaat en Groene Groei (XXIII) voor het jaar 2026

A **VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG**
Vastgesteld 12 februari 2026

De vaste commissie voor Economische Zaken/Klimaat en Groene Groei¹ heeft schriftelijk overleg gevoerd met de minister van Klimaat en Groene Groei over **openstaande en deels voldane toezeggingen en niet of gedeeltelijk uitgevoerde moties op het beleidsterrein van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei**. Bijgaand brengt de commissie hiervan verslag uit. Dit verslag bestaat uit:

- De uitgaande brief van 17 september 2025.
- De antwoordbrief van 10 februari 2026.

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei,
Karthaus

¹ Samenstelling:

Van Aelst-den Uijl (SP), Aerdt (D66), Van Ballekom (VVD), Baumgarten (JA21), Beukering (Fractie-Beukering), Bovens (CDA), Crone (GroenLinks-PvdA), Dessing (FVD), Van Gasteren (BBB), Van der Goot (OPNL), Van Gorp (GroenLinks-PvdA), Holterhues (ChristenUnie), Kluit (GroenLinks-PvdA) (voorzitter), Kroon (BBB), Van Langen-Visbeek (BBB) (ondervoorzitter), Van Meenen (D66), Panman (BBB), Perin-Gopie (Volt), Petersen (VVD), Prins (CDA), Van Rooijen (50PLUS), Van de Sanden (Fractie-Van de Sanden), Schalk (SGP), Straus (VVD), Van Strien (PVV), Thijssen (GroenLinks-PvdA), Visseren-Hamakers (Fractie-Visseren-Hamakers), Walenkamp (Fractie-Walenkamp)

BRIEF VAN DE WAARNEMEND VOORZITTER VAN DE EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL

Aan de minister van Klimaat en Groene Groei

Den Haag, 17 september 2025

In het kader van het gebruikelijke toezeggingen- en motierappel van de Eerste Kamer ontvangt u hierbij digitale overzichten van respectievelijk openstaande en deels voldane toezeggingen en van de niet of gedeeltelijk uitgevoerde moties op het beleidsterrein van uw departement waarvan de termijn volgens onze informatie op 1 juli 2025 is verstreken. Deze overzichten zijn te raadplegen via de hierna opgenomen links:

Rappel toezeggingen:

<https://www.eerstekamer.nl/rappel?rappel=vmqtf14lwdrz&ministerie=vmehk5g7v0dj>

Rappel moties:

https://www.eerstekamer.nl/rappel_moties?rappel=vmqtivbwdlnn&ministerie=vmehk5g7v0dj

De Kamer verneemt graag vóór vrijdag 31 oktober 2025 wat de stand van zaken is met betrekking tot de nakoming dan wel uitvoering van de in de overzichten opgenomen toezeggingen en moties.

Is een toezegging naar uw oordeel al voldaan, dan verneemt de Kamer graag op welke wijze. Is een toezegging nog niet (geheel) nagekomen, dan ontvangt de Kamer graag een prognose op welke termijn dit alsnog zal gebeuren. Hetzelfde geldt voor de moties op uw beleidsterrein die op dit moment geregistreerd staan als niet of gedeeltelijk uitgevoerd.

De Eerste Kamer tracht de registratie van toezeggingen en moties zo actueel mogelijk te houden. Hiervoor is van belang dat bewindslieden brieven, nota's en andere stukken die samenhangen met toezeggingen of moties die betrekking hebben op de Eerste Kamer (ook) rechtstreeks aan deze Kamer aanbieden onder vermelding van de relevante registratienummers van de toezeggingen dan wel de Kamerstuknummers van de moties.

Tot slot informeer ik u over het feit dat de Eerste Kamer voornemens is het toezeggingen- en motierappel voortaan jaarlijks in plaats van halfjaarlijks uit te sturen, vlak voor het zomerreces, zodat in het najaar de beantwoording kan worden besproken in de commissies. Eerdere rappels bevatten ook een overzicht van de openstaande of deels voldane toezeggingen waarvan de termijn binnenkort zou verlopen. Deze vooruitblik, die louter ter informatie bedoeld was, komt te vervallen.

Dr. M.L. Vos

Waarnemend Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

BRIEF VAN DE MINISTER VAN KLIMAAT EN GROENE GROEI

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 februari 2026

De Kamer heeft verzocht een geactualiseerd overzicht te ontvangen van de stand van zaken van de door de Kamer aangenomen moties en de aan de Kamer gedane toezeggingen waarvan de termijn volgens de Kamer op 1 juli 2025 is verstreken. In deze brief vindt u een overzicht met daarin de actuele stand van zaken van de door de Kamer gerappelleerde toezeggingen.

Sophie Hermans
Minister van Klimaat en Groene Groei

Rappelabele toezeggingen Minister van Klimaat en Groene Groei

Toezeegging Subsidiebeleid bij verplichte investeringen (35.788) (T03431)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Aanbieding Nationaal Plan Energiesysteem'. Deze is op 1 december 2023 met de Kamer gedeeld.
Toezeegging Analyse financiële impact klimaatbeleid voor Nederlandse huishoudens en bedrijfsleven (35.216) (T03448)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Definitief ontwerp-Klimaatplan 2025-2035'. Deze is op 14 maart 2025 met de Kamer gedeeld.
Toezeegging Informeren over voortgang onderzoek ACM naar volumecorrectieregeling (36.200) (T03520)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Voortgang verduurzaming industrie'. Deze is op 10 oktober 2024 met de Kamer gedeeld.
Toezeegging Gesprekken Q4 emitters (36.169) (T03699)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Beantwoording vragen plenair debat Klimaatwet 27 juni 2023'. Deze is op 14 mei 2025 met de Kamer gedeeld.
Toezeegging Gesprekken en brief actief vergunningenbeheer (36.169) (T03700)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Beantwoording toezeggingen Eerste Kamer debat Klimaatwet. Deze is op 14 mei 2025 met de Kamer gedeeld.
Toezeegging Footprint energieketen kernenergie (36.274 / 36.410 XIII) (T03782)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'EK Voortgang ontwikkeling nucleaire kennis- en innovatiestructuur'. Deze is op 29 mei 2024 gedeeld met de Kamer.
Toezeegging Kijken hoe onderzoek arbeidsmarkt te versnellen (36.274 / 36.410 XIII) (T03783)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Kamerbrief Voortgangsrapportage Actieplan Groene en Digitale Banen'. Deze is op 2 juli 2025 gedeeld met de Kamer.
Toezeegging Maatwerkafspraken grootste CO2-uitstoters (36.274 / 36.410 XIII) (T03784)	Deze toezegging is afgedaan met de Kamerbrief 'Beantwoording vragen plenair debat Klimaatwet 27 juni 2023'. Deze is op 14 mei 2025 gedeeld met de Kamer.
Toezeegging Rapporteren bijdragen landbouwsector aan klimaatdoelen in	Deze toezegging is afgedaan met de Kamerbrief 'Klimaatnota 2024'. Deze

Klimaatnota (36.274 / 36.410 XIII) (T03786)	is op 24 oktober 2024 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Suggestie meenemen beter verwerken RES-norm (36.274 / 36.410 XIII) (T03787)	Deze toezegging is afgedaan met de Kamerbrief 'Voortgang Regionale Energiestrategie (RES) en de interbestuurlijke samenwerking'. Deze is op 27 januari 2025 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Totaaloverzicht klimaatadaptatie bij eerstvolgende Klimaatnota (36.274 / 36.410 XIII) (T03791)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Kabinetsaanpak Klimaatbeleid'. Deze is op 24 oktober 2024 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Analyse digitale strategie (36.274 / 36.410 XIII) (T03795)	Deze toezegging is afgedaan met de Kamerbrief 'Datacenters in de Nederlandse digitale economie (Eerste Kamer)'. Deze is op 21 november 2024 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Delen analyses bij Nationaal Programma Verduurzaming zodat op tijd ingegrepen kan worden (36.418) (T03810)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Voortgang verduurzaming industrie'. Deze is op 24 oktober 2024 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Impactanalyse bijdrage wkk's (36.418) (T03814)	Deze toezegging is afgedaan door het ministerie van Financiën met de Kamerbrief 'Kabinetsaanpak Klimaatbeleid'. Deze is op 7 oktober 2024 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Rapport motie-Erkens in Q2 ook naar Eerste Kamer (36.418) (T03818)	Deze toezegging is afgedaan door het ministerie van Financiën met de Kamerbrief 'Kabinetsaanpak Klimaatbeleid'. Deze is op 7 oktober 2024 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Rapportage Nationaal Programma Verduurzaming Industrie (36.418) (T03819)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Voortgang verduurzaming industrie'. Deze is op 24 oktober 2024 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Bekijken Europese praktijken afbouw	Deze toezegging is afgedaan met de Kamerbrief 'Stand van zaken Energiemarkt voor Consumenten'.

voordelen zonnepanelen (35.594) (T03835)	Deze is op 18 december 2025 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Bij appreciatie rapport ingaan op subsidies voor thuisaccu's op zout water (35.594) (T03837)	Deze toezegging is afgedaan met de Kamerbrief 'Voortgang aanpak netcongestie'. Deze is op 6 oktober 2025 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Brief rol EBN Noordzee (36.441) (T03868)	Deze toezegging is afgedaan met de Kamerbrief 'Stand van zaken gaswinning op Noordzee'. Deze is op 5 maart 2025 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Garantie vuldoelstelling aankomende twee jaren (36.441) (T03871)	Deze toezegging is afgedaan met de Kamerbrief 'update gasleveringszekerheid'. Deze is op 30 september 2024 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Informeren regelgeving ontmanteling gasput (36.441) (T03874)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrieven 'Gaswinning Groningenveld', 'Beëindiging gaswinning Groningenveld' en 'verslag van een schriftelijk overleg met de minister van KGG over mitigerende maatregelen restrisico sluiting Groningenveld'. Deze zijn op 23 mei 2024 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Vraag strategische gasreserve doorgeven aan minister voor Klimaat en Energie (36.441) (T03877)	Deze toezegging is afgedaan met de Kamerbrief 'Stand van zaken gasmarkt en vulgraden'. Deze is op 14 februari 2025 gedeeld met de Kamer.
Toezegging Brief minister voor Klimaat en Energie over energiediplomatie (36.441) (T03879)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Voorzienings- en leveringszekerheid energie'. Deze is op 8 mei 2024 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Resultaten onderzoek impact huursector beëindigen van salderingsregeling ook naar Eerste Kamer (36.611) (T03949)	Deze toezegging ligt bij het ministerie van VRO. Zij hebben het onderzoek reeds met de Kamer gedeeld.
Toezegging Gesprek Milieu Centraal verbeteren	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Stand van zaken energiemarkt voor consumenten

informatievoorziening (36.611) (T03950)	(Eerste Kamer)'. Deze is op 18 december 2025 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Gesprek ACM en sector over of mkb'ers expliciet kunnen worden toegevoegd aan de reikwijdte van amendement-Vermeer (36.611) (T03951)	Onderhanden. Naar verwachting wordt deze toezegging in Q2 2026 afgedaan.
Toezegging Gesprek waterstofsector (36.378) (T03952)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Voortgang waterstofbeleid'. Deze is op 14 juli 2025 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Inspanningen rondom marktverhoudingen (36.378) (T03953)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Decentrale ontwikkeling van het energiesysteem'. Deze is op 18 juni 2025 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Brief huidige kennis kosten en risico's carbonisatiewetgeving (36.378) (T03957)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Voortgang waterstofbeleid'. Deze is op 14 juli 2025 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Brief RVO-kennisfunctie (36.378) (T03958)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Voorzienings- en leveringszekerheid energie'. Deze is op 6 oktober 2025 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Doenvermogen thema bij dialoogsessie (36.378) (T03959)	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Stand van zaken energiemarkt voor consumenten'. Deze is op 18 december 2025 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Gebruik Nederlandse term bij EMD-richtlijn (36.378) (T03960)	In het concept wetvoorstel wordt de term "organisator van energiedelen" gehanteerd. Deze term stond al in de consultatieversie en staat ook in de versie die voor advies aan de Raad van State is voorgelegd. Er wordt nu gewerkt aan het nader rapport. Naar verwachting zal het wetsvoorstel met daarin nog steeds deze term, de eerste helft februari bij de Tweede Kamer worden ingediend. Op dat moment is deze toezegging formeel afgehandeld.
Toezegging Gesprek maatschappelijke partijen verbeteringen omtrent	Deze toezegging is afgedaan met Kamerbrief 'Stand van zaken energiemarkt voor consumenten'.

begrijpelijkheid (36.378) (T03961)	Deze is op 30 juni 2025 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Inzicht financiële balans tussen investering energiebesparing en andere klimaatmaatregelen (36.600 XIII/36.600 XXIII/36.600 M) (T04024)	Onderhanden. Naar verwachting wordt deze toezegging in Q1 2026 afgedaan.
Toezegging Doelmatigheid en doeltreffendheid van investeringen in kernenergie meenemen bij systeemstudie. Bij voortgangsbrief zomer hierover informeren (36.600 XIII/36.600 XXIII/36.600 M) (T04025)	Deze toezegging is afgedaan met de 'Voortgangsbrief nieuwbouw kernenergie oktober 2025'. Deze is op 17 oktober 2025 met de Kamer gedeeld.
Toezegging Bij voortgangsbrief ingaan op regionale en internationale verschillen en kwantitatieve data m.b.t. netcongestie (36.600 XIII/36.600 XXIII/36.600 M) (T04026)	Deze toezegging zal worden afgedaan in de eerstvolgende brief 'voortgang aanpak netcongestie' eind maart 2026.

Rappelabele moties Minister van Klimaat en Groene Groei

Motie-Berkhout (Fractie-Nanninga) c.s. over het zwart kleuren van rotorbladen om vogelsterfte tegen te gaan (35.092, G)	Deze motie is afgedaan met Kamerbrief 'Stand van zaken uitvoering motie zwarte wiek'. Deze is op 23 november 2021 met de Kamer gedeeld.
Gewijzigde motie-Schalk (SGP) c.s. over wegwerken van de capaciteitstekorten met middelen die recht doen aan het reduceren van CO ₂ (35.668, I)	Deze motie is afgedaan met Kamerbrief 'Uitvoering Pakket voor Groene Groei'. Deze is op 16 september 2025 met de Kamer gedeeld.
Motie-Koffeman (PvdD) c.s. over geen subsidies meer op het stoken van houtige biomassa (35.668, F)	Deze motie is afgedaan met Kamerbrief 'Openstelling SDE++ 2022'. Deze is op 18 maart 2022 met de Kamer gedeeld.
Gewijzigde motie-Crone (GroenLinks-PvdA) c.s. over een onderzoek naar het aanpassen van het toezichtkader (36.378, L)	Deze motie is afgedaan met Kamerbrief 'Decentrale ontwikkeling van het energiesysteem'. Deze is op 18 juni 2025 met de Kamer gedeeld.
Motie-Holterhues (ChristenUnie) c.s. over onderzoek naar de mogelijkheden en effecten van zowel een sociaal tarief als een energieprijzplafond (36.378, I)	Deze motie is afgedaan met Kamerbrief 'Kabinetsreactie op IB0-rapport Bekostiging van de Elektriciteitsinfrastructuur'. Deze is op 30 april 2025 met de Kamer gedeeld.
Gewijzigde motie-Panman (BBB) c.s. over het vaststellen van de GUE als publieke instantie (36.378, M)	Een dergelijke wijziging past niet in de lopende wijzigingstrajecten t.a.v. implementatie EU-richtlijnen. Er moet daarom gewacht worden tot de start van een apart wijzigingstraject in het kader van nationale beleidskeuzes.